

Sygn. akt II UK 29/17

## POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Józef Iwulski

w sprawie z wniosku W.P.  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi we W.  
o emeryturę pomostową,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń  
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 grudnia 2017 r.,  
skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od wyroku Sądu Apelacyjnego we [...].  
z dnia 3 sierpnia 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 sierpnia 2016 r., III AUa [...], Sąd Apelacyjny we [...]. zmienił zaskarżony apelacją organu rentowego wyrok Sądu Okręgowego- Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we W. z dnia 11 września 2015 r., VIII U [...], w sprawie z odwołania W.P. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi we W. o emeryturę pomostową w ten sposób, że oddalił odwołanie.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego ubezpieczona wniosła skargę kasacyjną, w której zarzuciła naruszenie art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 664 ze zm.) w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.) i w związku z § 2, 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych

warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Ponadto skarżąca zarzuciła naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy (art. 382 w związku z art. 233 § 1 i w związku z art. 391 § 1; art. 382 w związku z art. 232 zdanie drugie i w związku z art. 278 § 1 oraz w związku z art. 391 § 1; art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.). W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania ubezpieczona powołała się na to, że jej skarga jest "oczywiście uzasadniona". Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie Sądowi Apelacyjnemu sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie tego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy przez oddalenie apelacji organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego, a także o zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Ubezpieczona jest przekonana, że wniesiona przez nią skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania, gdyż jest uzasadniona w stopniu oczywistym. Z takim twierdzeniem nie można się jednak zgodzić, bowiem powoływanie się na przesłankę z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga od strony skarżącej wykazania kwalifikowanego naruszenia prawa, co spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, dotkniętego brakami widocznymi bez potrzeby dokonywania głębszej analizy prawnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49 i z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107). Tak rozumiana oczywista zasadność skargi kasacyjnej nie występuje, gdy we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania przedstawiono argumentację, która jednak nie

potwierdza istnienia kardynalnych, widocznych "gołym okiem", braków orzeczenia sądu drugiej instancji. Skoro ubezpieczona uważa, że zaskarżone orzeczenie jest oczywiście wadliwe, to liczący 6 stron wywód prawny poświęcony wykazaniu konieczności przyjęcia skargi do rozpoznania, należy uznać za zbędny. Dlatego już z tej przyczyny skarga wniesiona przez ubezpieczoną nie może być traktowana jako ewidentnie uzasadniona.

Niezależnie od powyższego należy stwierdzić, że materialnoprawną podstawę rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego stanowiły art. 4 i 49 ustawy o emeryturach pomostowych. Zgodnie z nimi, prawo do emerytury pomostowej przysługuje osobie, która po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywała pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (art. 4 pkt 5). Na zasadzie wyjątku, o którym jest mowa w art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która: 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy; 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12 oraz 3) w dniu wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

W dotychczasowym orzecznictwie jednolicie wyraża się pogląd, zgodnie z którym osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury tylko wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu aktualnie obowiązujących przepisów ustawy o emeryturach pomostowych (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., II UK 164/11, OSNP 2013 nr 5-6, poz. 62 i z dnia 25 października 2016 r., II UK 373/15, LEX nr 2177086 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 13 marca 2014 r., III AUa 1531/13, LEX nr 1441422). Wynika to w szczególności z uwzględnienia, że na okres pracy w warunkach

szczególnych składają się również okresy, w których ubezpieczony wykonywał pracę mającą cechy pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, lecz niebędącą taką pracą w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2012 r., I UK 164/12, OSNP 2013 nr 15-16, poz. 185).

Stwierdzenie w postępowaniu sądowym nabycia przez ubezpieczonego prawa do emerytury pomostowej wymaga poczynienia przez sąd orzekający stosownych ustaleń faktycznych (z wykorzystaniem odpowiednich środków dowodowych) na okoliczność wykonywania przez ubezpieczonego pracy kwalifikowanej (pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze) stale i w pełnym wymiarze czasu. W rozpoznawanej sprawie Sąd Apelacyjny ustalił, że ubezpieczona po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, bo po tej dacie w ogóle nie świadczyła (jakiegokolwiek) pracy i pobierała świadczenie przedemerytalne. Ponadto ustalono, że ubezpieczona w dniu wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych (1 stycznia 2009 r.) nie legitymowała się wymaganym ustawowo stażem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. To ustalenie wiąże Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.) i jest miarodajne przy dokonywaniu oceny prawnej rozstrzygnięcia objętego skargą. Skoro w podstawie faktycznej zaskarżonego wyroku przyjęto ustalenia, zgodnie z którymi ubezpieczona w dniu 1 stycznia 2009 r. nie posiadała wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach (szczególnym charakterze), a po tej dacie nie wykonywała pracy tak kwalifikowanej, to Sąd Apelacyjny miał wszelkie przesłanki, aby stwierdzić, że wnioskodawczyni nie spełniła wszystkich koniecznych warunków nabycia prawa do emerytury pomostowej na zasadach przewidzianych zarówno w art. 4, jak i w art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych. W tej płaszczyźnie nie można więc zgodzić się ze skarżącą, że rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego zostało wydane z oczywistym naruszeniem wskazanych przepisów prawa materialnego i procesowego.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.